

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Sámediggi
Ájovvárgaaidnu 50
9730 Karášiŋhka

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI /SAKSBEHANDLER	MIN ČUJ./VÅR REF.	DIN ČUJ./DERES REF.	BEAIVI/DATO
Anne Jannok Eira, +47 78 47 40 48 anne.jannok.eira@samediggi.no	16/1057 - 31 Almmut go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse		18.01.2017

telefuodna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Ápningstider:
Mandag - Fredag
08:00-15:30

Sametingets uttalelse til forskrift om ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Vi viser til Kunnskapsdepartementets høringsbrev d. 20.10.2016. Sametingets interesse er at barn i samiske barnehager og barn i ordinære norske barnehager med samisktilbud skal få et kvalitetsmessig godt barnehagetilbud bygd på samiske verdier, språk og kultur. Sametinget vil med dette komme med uttalelser til høringsforslaget.

Sametingets tidlige innspill

Sametinget viser til sine innspill til ny rammeplan hvor Sametinget ber om en endring i barnehageloven om en individuell rett til samisk barnehagetilbud. Det er gitt innspill om at samiske barnehager har behov for egen samisk rammeplan, og at det ikke skal være ulike krav til barnehager innenfor og utenfor samiske språkforvaltningsområder (samiske distrikt). Disse innspillene har vært gitt på et overordnet nivå. Sametinget har i samråd med statssekretær Magnus Thue blitt enige om at Sametinget nå gir mer konkrete uttalelser knyttet til samisk språk og kultur.

Samiske barns rettigheter

Gjeldende rammeplan (2011) fastslår at Norge har, med bakgrunn i urfolks særskilte rettigheter, en særlig forpliktelse til å ivareta samiske barns og foreldres interesser, jf ILO-konvensjonen nr 169 om urfolk. Slik Sametinget ser det, er ikke samiske barns rettigheter omtalt i høringsutkastet. Vi ber at disse rettighetene, som er nedfelt i FNs konvensjon om barns rettigheter artikkel 30, ILO konvensjonen nr 169 om urfolks rettigheter, Grunnlovens paragraf 108 og Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold (Sameloven) omtales i den nye rammeplanen.

Samisk mangfold

De samiske samfunnene utgjør til sammen et mangfoldig Sápmi, med forskjeller i tradisjoner, kultur, språk og tradisjonelle næringer. Dette mangfoldet utgjør en stor verdi som rammeplanen skal være med på å bevare, styrke og utvikle.

Sametinget mener at rammeplanen må ivareta alle barn i barnehager:

- Samiske barn i samiske barnehager
- øvrige barn i samiske barnehager
- Samiske barn i ordinære norske barnehager mht. Språkstimulering og kulturtilrettelegging

- Øvrige barn i ordinære norske barnehager – hva skal barnehagen formidle om samisk språk og kultur?

Samiske barnehagetilbud

Samiske barnehager er viktige for barns utvikling av deres samiske språk, kultur og identitet. I mange områder er barnehagen den eneste arena hvor de får bruke, høre, lære og leke på samisk. Dette understrekes av samisk språkutvalg i NOU 2016:18 Váibmogiella, som sier at samiskspråklige barnehager er det viktigste enkelttiltaket for å sikre bevaring og vitalisering av samiske språk.

Sametinget deler samisk barnehagetilbud inn i følgende kategorier med bakgrunn i barnehagenes samiske innhold:

- Samiske barnehager
- Samiske avdelinger i norske barnehager
- Norske barnehager med tilbud om samisk språkopplæring for enkeltbarn eller mindre barnegrupper

I tillegg skal norske barnehager lære barna om at Norges urfolk – samene, og bidra til at barna får kjennskap til samisk språk og kultur.

Rammeplanens innhold

Sametinget ser at Kunnskapsdepartementet i høringsbrevet skriver at rammeplanen skal bli tydeligere på hvilke rammer barnehager er forpliktet til å arbeide innenfor. Rammeplanen er en nasjonal plan som skal gjelde for alle barnehager i Norge, og er da også forpliktende for barnehager med samisk innhold. Samisk kultur er en del av den samlede nasjonale kulturarven. Samiske språk og norsk språk er likeverdige og skal være likestilte språk i Norge.

Sametinget mener at innholdet i samiske barnehager må ta utgangspunkt i det aktuelle samiske språk, samisk kultur, danning, arbeids- og læringsmetoder og levesett. Det må sikres at det enkelte samiske barns hverdag tas hensyn til når barnehager tilpasser det lokale samiske språket og kulturen i barnehagens innhold. Dette er så langt ikke tatt hensyn til i høringsforslaget og Sametinget ber om at det innarbeides i den nye rammeplanen.

I høringsforslagets kapittel 1. Barnehagens verdigrunnlag må det synliggjøres hva samiske verdier er, og hva samisk barndom innebærer.

I kapittel 3 barnehagens formål og innhold må det synliggjøres hva som skal være formål og innhold i samiske barnehagetilbud. Det samiske ståstedet må synliggjøres i alle underpunkter i dette kapitlet.

Høringsforslaget sier at barnehagen skal fremme barnas norskspråklige kompetanse i barnehagen. Sametinget mener at barnas samiskspråklige kompetanse skal fremmes i barnehagen, og understreker at samisk og norsk er offisielle og likestilte språk og at dette må synliggjøres i rammeplanen.

Sametinget mener at støtte- og veiledningsmateriell til rammeplanen må revideres, og at det eventuelt utarbeides nytt materiell som er tilpasset den nye rammeplanen.

Sametinget ser frem til videre dialog og konsultasjon om ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver med Kunnskapsdepartementet.

Vedlagt er Sametingets kommentarer til høringsutkastet.

Dearvuodaiguin/Med hilsen

Marianne Helene Storjord
fágajođiheadji/fagleder

Anne Jannok Eira
ráđđeaddi/rådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Miiddus/Vedlegg
Sametingets uttalelse til forskrift om ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver